

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

811. An, & qualiter capi possit possessio lite vel appellatione pendente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

n. 35. qui citat pro hoc Cassad. *decis. 8. n. 2. de causa possess. & propriet.* vel nisi Capitulum ipsum impediatur, quò minus possessio ita apprehendatur. Lott. n. 36. citans Gregor. *decis. 364. n. 2.* Card. de Luca in *summa. de benef. n. 274.* vel nisi in subsequentibus actibus collegialiter gestis talis fuisset admittus; per hanc enim admissionem ad actus tales canonicales jam rati ficatur veluti, & sustinetur, & iustificatur prior possessio non capitulariter capta vel tradita; atque ita manutenebitur talis in possessione, nisi fortè re minus integrà, id est, post possessionem capitulariter alteri traditam processisset factum illud, nempe dicta admissio ad actus subsequentes Capitulares, implicans seu supplens aliàs traditionem capitularem possessionis. Lott. n. 37. *juncto num. 41.* Ita quoque Canonicus, qui diu fuit in possessione Canonicatus cum titulo infecto, seu alias nullo, superveniente ei titulo valido, opus non habet novà installatione, seu traditione possessionis capitulariter factà, Lott. n. 42.

Questio 809. An, & qualiter traditio possessionis fieri non debeat, nisi vocato possessore?

Respondeo: dum quis ipso jure privatur beneficio, & beneficium vacat, v. g. ob non factam à resignatario publicationem, ob non dimissum incompatible, & consequenter illud à quocunque impetrari potest, in collatione faciendâ talis ipso jure privatus vocandus non est; à possessione tamen talis de jure non debet, nec potest inauditus, & non vocatus, & alter in ejus locum in possessionem mitti; sed debet citari & vocari per Executorem juxta expressum text. *c. licet Episcopus. de prob. in 6. ubi: licet Episcopus beneficium, quod cum cura animarum tenebas, postquam aliud recepisti consimile, illius possessionem pacificam habuisti, possit alteri de jure conferre, illum tamen, cui contulerit, non debeat te non vocato (cum tibi forsân jus possit competere retinendi) in possessionem illius inducere corporalem &c.* Paris. l. 11. c. 10. n. 10. citans quamplurimos. Et ratio præter eam, quam citatus text. *c. licet Episcopus.* exprimit, quòd nimirum illi possessori posset competere jus, est, quòd licet amissum sit jure ipso dominium beneficii, non tamen jure amissa est possessio illius, ut multis exemplificat Paris. à num. 12. Sed & spoliator & prædo, cum de jure possessione, est vocandus & audiendus. Paris. n. 29. unde etiam ait n. 20. hanc vocationem & citationem esse juris naturalis, citatque pro hoc Decium & Cravettam; unde & iste non vocatus possessor amotus à possessione agere potest spolio, ut Menoch. in 8. *remed. possess. recuperand. n. 50. & 73.* Ferrer. *conf. 10. n. 10. &c.* quos citat Paris. n. 23. Concludunt proinde DD. omnes, quòd dum in collatione non est vocatus ille, qui possidet beneficium, quo ipso jure privatus est, possessio nequaquam tradi possit aut debeat per conferentem, vel Executorem alteri; illo non vocato. Paris. n. 15. & 21. Unde etiam infert nam. 9. & 22. in literis Apostolicis, in quibus sit provisio ob non factam publicationem, apponendam esse clausulam: *vocato possessore.* idque vendicare sibi locum in omnibus privationibus, ipso jure factis, prout extendit Gl. in *cit. c. licet Episcopus. v. te non vocato:* tametsi ubi hæc clausula non adderetur, adhuc Executor vocare deberet possessorem, nisi aliud in literis exprimeretur. Paris. n. 33. citans Franc. in *cit. c. licet Episcopus.* Menoch. *ubi ante. n. 51.*

ac dicens, hanc sententiam esse DD. omnium. Vocato autem possessore, agendum erit summarie. Paris. n. 34. juxta Gl. in *cit. c. licet Episcopus. v. te non vocato.* Neque hucusque dictis obstat dictum Gl. in *c. felix. de penitentia. in 6.* quod offendentes Cardinales sint privati ipso jure beneficiis; si quæ habent, & quòd Ecclesiarum Rectores seu collatores, ad quos spectant, de eis disponant; illis, etiam si de facto possideant, non vocatis; nam illud esse speciale, ait Paris. n. 24. ob atrocitatem delicti; & propter atrocitatem criminis licitum est transgredi jura, ut habet commune dictum; pro quo citat Innoc. *c. 1. de constitut.* & plures alios.

Questio 810. An, & qualiter possessio beneficii capi possit per procuratorem?

Respondeo primò: possessio non solum apprehendi potest ab habente canonicum titulum, seu beneficiato ipso, sed etiam ab ejus procuratore; quia si in vi mandati, quod habet ab eo ad beneficia, possit collatum beneficium acceptare, à fortiori poterit vi ejusdem mandati beneficium acceptati possessionem arripere; cum possessio non conferat, sicut confert acceptatio. Castrop. *de benef. d. 2. p. 32. n. 5.* Paris. *de resign. l. 10. q. 6. n. 9.* Covar. l. 3. *var. c. 16. n. 8.* dicens, id esse manifesti juris, & ita servari de stylo notorio.

2. Respondeo secundò: probabilius videtur, non posse procuratorem generaliter constitutum apprehendere possessionem beneficii acceptati; sed egere ad hoc speciale mandato, quale est mandatum ad beneficia. Castrop. *ibid. n. 6.* citans Gl. in *c. si tibi absenti. de prob. in 6. v. habuerit.* Imol. in l. 1. §. per procuratorem. ff. *de acquir. possess.* Paris. *loc. cit. num. 13.* dicens esse communem, contra Covar. l. 3. *var. c. 16. n. 9.* & Valf. *de benef. c. 4. §. 4. dub. 6.* possessio enim, esto non tribuat jus in beneficio, est tamen accessoria acceptationi beneficii illius perfectio & complementum, adeoque imitari debet naturam sui principalis, nempe hujus acceptationis, cui accidit; ergo sicut ad acceptandum beneficium, ita etiam ad capiendam possessionem illius requiritur mandatum speciale. Castrop. *cit. n. 6.* & sufficit mandatum aliàs procuratori ad beneficia, seu ad beneficium acceptandum, etsi expressa in eo non fuerit capiendâ possessio. Porrò poterit ad capiendam possessionem beneficii constitui procurator, etiam laicus. Paris. *lo. cit. n. 14.* citans Rossiniac. *de benef. c. 12. num. 14.*

Questio 811. An, & qualiter capi possit possessio, lite vel appellatione pendente?

Respondeo primò: reo contumace actor, jure suo necdum offenso, mitti non debet in possessionem ob periculum, ne vitium intrusionis incurrat; juxta *c. unicuique. de eo, qui mittitur in possessionem causâ rei servandâ.* Laym. *ad c. olim. de rescript. n. 1.*

2. Respondeo secundò: lite pendente non potest quis capere possessionem beneficii, super quo lis est, aliàs talis adeptio possessionis revocatur viâ attentatorum; idque etiam si possessio lite pendente capta fuisset momentanea; Paris. *de resign. l. 2. q. 3. n. 26. & 27.* Si tamen resignatio facta fuit ante litem motam, resignatarius potest capere possessionem, pendente lite absque metu attentatorum; nam adeptio possessionis, quando venit accessorie ad aliquid, quod habebat ante litem motam, tunc capiendâ possessionem, non dicitur attentatum;

tentatum; quemadmodum etiam resignans pendente lite continuare possit possessionem suam absque attentato, Paris. *l. c. n. 28. & 29.* Sic etiam resignatarius subrogatus gratiosè ante litem potest capere possessionem pendente lite, Paris. *n. 30.* citans pro hoc plures decisiones Rotæ.

3. Respondeo tertio: possessio capta in vim Brevis Apostolici pendente lite est attentata, non obstante clausulâ facultatis apprehendendi possessionem sine vitio spolii: nisi dicta clausula sit ampliata hoc modo: *etiam lite pendente, & sine vitio attentatorum.* Lott. *l. 3. q. 11. n. 53.* citans Verall. *decis. 70. & 71. p. 1. & decis. 180. per tot. p. 3.*

4. Respondeo quarto: si collatio (idem est de institutione & confirmatione, ut Castrop. *paulo post citand. juxta c. quoniam. de elect. in 6.*) beneficii simplicis facta in iudicio contradictorio nec tradi, nec capi potest possessio pendente appellatione, aut termino ad appellandum; aliâs omnia erunt attentata & nulla, Castrop. *de benef. d. 3. p. 4. n. 11.* citans *c. à collatione, junctum c. non solum. de appell. in 6. c. 2. ut lite pendente. in 6. Gonz. gl. 9. n. 203. Garc. p. 9. c. 4. n. 26. Lancell. de attent. p. 2. c. 4. n. 614. & 627.* cum enim appellatio sit defensio præcipua à jure litigantibus concessa, non potest impediti, adeoque dum conceditur appellatio à sententia collationis, ubi judicialiter proceditur, pendente termino ad appellandum, aut appellatione interpositâ, collatio non debet executioni mandari per apprehensionem possessionis.

5. Limitanda tamen videtur hæc responsio, nisi alicubi consuetudo constet in contrarium; sicut enim per legem introduci potest, ut durante termino ad appellandum, & appellatione pendente, collatio & institutio executioni mandetur (ut de factis statutum à Trid. *sess. 24. c. 18.* circa beneficia parochialia) ita etiam idem per consuetudinem in beneficiis simplicibus induci potest: quia quod per legem sanciri, etiam per consuetudinem induci potest, Castrop. *l. c.* citans Gonz. *ubi ante. n. 211. Garc. n. 29. Lancell. p. 2. c. 12. limit. 48.* addens etiam cum Gonz. & Lancell. rationem consuetudinem, sicubi ex stare, defendendam; quia favet Ecclesiis, ne diu rectore careant. Idem dicendum ut latâ sententiâ diffinitivâ de collatione non suspendatur executio, seu traditio possessionis ob interpositam judicialiter appellationem, tradit Garc. *l. c. n. 34. Gonz. l. c. n. 203.* apud Castrop. *l. c. n. 13.* Idem tenet ipse Castrop. citans pro hac Gonz. *ubi ante. n. 214.* modò tale statutum synodale à Papa sit confirmatum, aut ita longo tempore observatum, ut consuetudinem inducat: secus aliâs; quia inferior immutare non potest, quæ lege Superioris statuta sunt. *cap. cum inferior. c. quod super his. de major. & obedient. c. pastoralis. de appell. uti à jure concessum,* dum proceditur judicialiter, appellare à collatione, etiam ad effectum suspensivum, & statutum hanc appellationem suspendere collationis executionem. Unde jam corrui ratio, ab quam contrarium sentit Garc. *l. c.* nimirum vim habiturum tale statutum etiam independentè à confirmatione Apostolica; eò quòd licet inferior principe non possit appellationem tollere, possit tamen in aliquo casu ex causâ rationabili ejus effectum suspendere. v. g. ut appellatio interposita non suspendat collationis executionem. Nec roboris multum retinet alia ratio, ob quam idem cum Garcia censet Cavall. *in commun. contra communes l. 4. q. 897. n. 853.* nimirum hanc non suspensionem executionis statui

ex consensu omnium, quorum interest; dum omnes Ecclesiarum pastores cum suo Episcopo in synodo convenientes sic statuunt. Adde, quòd non tam Episcopi & pastorum directè, quàm litigantium interest, appellationem suspendere, collationis executionem. Adeòque dum hi non cedunt appellationis beneficio, impediti nequit illius effectus, Castrop. *l. c. n. 14.* dicens hoc idem contra Cavall. esse notatum à Garc. *n. 13.* His tamen non obstantibus, nihil est, quo minus non suspendatur interpositâ appellatione collationis executio, ubi sic voluit fundator; cum is non possit apponere condiciones juri contrarias, Castrop. *cit. n. 14.*

6. Porro contrarium est, si non est appellationis locus, sed illâ non obstante, procedi potest ad collationis executionem per apprehensionem possessionis, ubi extra judicialiter processum, qualiter censetur processum in provisione beneficiorum, ubi oppositores coram iudice non firman processum, ita ut iudex partes judicis, & oppositores actoris & rei non assumant; Castrop. *l. c. n. 12.* citans Lancell. *de attent. p. 2. c. 12. limit. 3.* Covar. *in pract. c. 24. n. 5. Gonz. gl. 9. n. 27. & sequent. juxta text. cap. constitutis. de appellat.*

Questio 812. An, & qualiter possessio capi nequeat ante expeditas literas Apostolicas?

1. Respondeo, si quis post signatam à Papa supplicam (quo facto Papam facere gratiam de beneficio, & tacitè mandare confici literas, dictum est §. *præcedenti*, ubi, num collatio egeat scripturâ) autè tamen expeditionem istarum literarum adeptus fuerit possessionem beneficii, non facit fructus suos, & tenetur in conscientia ad illorum restitutionem; etiam si nemo se ei opposuerit. Lott. *l. 3. q. 2. n. 4.* citans Felin. *in c. veniens. de accusat. n. 3.* eò quòd loco Canonice institutionis & tituli fiat dictæ literæ. Lott. *ibid. n. 6. & 7.* sed & olim vetitum fuit sub privationis pœna, accipere possessionem, dictis literis non expeditis. Lott. *l. 3. q. 19. n. 3.* citans Felin. *ubi ante.* contra Paris. *de resign. l. 10. q. 6. n. 16.* qui pro hoc citat Coras. *de benef. p. 4. c. 1. n. 19.* Mand. *ad reg. 31. q. 2. n. 3. & c.* & quidquid de hoc sit, hodie dum ex constitutione Julii. 3. publicata 16. Maii 1553. in veteri Bullario, 34. & incipit: *sanctissimus.* possessio talis omnino vitiosa est; & subjacet gravissimis pœnis in dictâ constitutione expressis. Card. Luca. *de benef. d. 56. n. 2.* juxta *decis. Rotæ in Ferrariensi Archidiacon. 20. Aprilis. 1646.* & talis possessor est manifestus intrusus, & perpetuò inhabilis. Paris. *l. c. n. 17.* Lott. *l. 3. q. 13. n. 29.* citans Mandos. *ad reg. 27. de non judicando. q. 3. n. 2.* & Gigas. *in parvo tr. seu Epitome de intrusione. n. 38.* Atque ita quòd intrudens se in possessionem beneficii cum sola supplicatione, etiam prætextu gratiosæ subrogationis in ea concessæ, incidit in pœnas dictæ constitutionis, ut censuit Rota. *in Spoletan. parochialis. 4. Decemb. 1557.* Lott. *n. 30.* ac ita etiam hodie dum ob eandem constitutionem cessat disputatio illa antiquorum (quod idem visum fuerat Rotæ) existimantium possessionem captam virtute solum supplicationis esse restituibilem. Quin nec suffragatur gratiosa subrogatio (de qua mox) literis illis non expeditis. Lott. *q. 19. n. 55. & 56.* citans Paris. *de resign. l. 8. q. 7. n. 105. & l. 10. q. 1. n. 20. & Rotam. in Vincent. benef. 2. Maii. 1631.* & subjungens *n. 60.* non posse hodie dum prætextu hujus constitutionis ignorantiam, eò quòd sæpe

secun-